

POSTANOWIENIE

Dnia 13 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z powództwa J. N.

przeciwko „T.” Spółce Akcyjnej z siedzibą w K.

o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń

Społecznych w dniu 13 grudnia 2022 r.,

skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy

i Ubezpieczeń Społecznych w Kielcach

z dnia 4 listopada 2021 r., sygn. akt V Pa 94/21,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**2. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 240
(dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa
procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

W wyroku z dnia 4 listopada 2021 r., sygn. akt V Pa 94/21, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kielcach – w sprawie z powództwa J. N. przeciwko „T.” S.A. w K. – oddalił apelację pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kielcach z dnia 19 maja 2021 r., sygn. akt IV P 302/20, w którym Sąd Rejonowy przywrócił powoda J. N. do pracy u strony pozwanej „T.” S.A. w K. na poprzednich warunkach pracy i płacy (pkt I), zasądził od strony pozwanej „T.” S.A. z siedzibą w K. na rzecz powoda J. N. wynagrodzenie za cały czas pozostawania bez pracy, przyjmując jako podstawę miesięczne

wynagrodzenie w wysokości 15.000 zł brutto, pod warunkiem podjęcia pracy (pkt II), oddalił powództwo w pozostałej części (pkt III).

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego strona pozwana zaskarżyła skargą kasacyjną. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, a to relacje pomiędzy zachowaniem pracownika a odmową wszczęcia postępowania karnego w warunkach art. 17 § 1 pkt 4 k.p.k., gdy czyn opisany art. 297 § 1 k.k. nie podlega karze w związku ze spełnieniem przesłanek z art. 297 § 3 k.k., a tym samym zachodzi ujemna przesłanka o charakterze materialnym, a także istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości – art. 6 k.c.

Na gruncie niniejszej sprawy powstał problem dotyczący ciężaru dowodu faktów podniesionych przez jedną ze stron, którym to faktom zaprzecza druga strona, przy czym strona zaprzeczająca powołuje się na złożone do akt sprawy dokumenty uznane przez Sąd orzekający za dowody. Istnieje także konieczność dokonania wykładni, czy czyn zabroniony, polegający na wystawieniu przez pracownika dokumentu, co stanowi zjawiskową formę pomocnictwa, zawierającego nieprawdziwe okoliczności istotne dla uzyskania zamówienia publicznego, użytego następnie w postępowaniu dotyczącym zamówień publicznych, w sytuacji gdy podmiot uczestniczący w takim postępowaniu, po jego rozstrzygnięciu na korzyść tego podmiotu, bez żadnej inicjatywy ze strony pracownika, odstąpi od podpisania umowy w warunkach art. 297 § 3 k.k., stanowi ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powód wniósł o: 1. odmówienie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, a w przypadku przyjęcia jej do rozpoznania, o oddalenie skargi kasacyjnej w całości; 2. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna strony pozwanej nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy

przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) oraz potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

W świetle utrwalonego już orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca

2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571); 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179); 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504) i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa i praktyki sądowej. Wymóg ten jest uzasadniony publicznymi celami rozpoznania przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2007 r., V CSK 356/07, LEX nr 621243). Ograniczenie się przez skarżącego do pytania nie jest wystarczającym określeniem zagadnienia prawnego, jeżeli zagadnienie prawne nie zostało przedstawione bez odniesienia się do ogólnych problemów interpretacyjnych (postanowienie Sądu Najwyższego z 25 lutego 2008 r., I UK 332/07, LEX nr 452451).

Zgodnie z dotychczasowym orzecznictwem Sądu Najwyższego skarżący – opierając wniosek o przyjęcie jego skargi do rozpoznania na przyczynie przyjęcia skargi określonej w przepisie art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. – powinien określić, które przepisy wymagają wykładni, ale także wskazać, na czym polegają poważne wątpliwości związane ze stosowaniem tych przepisów wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN 2002 nr 7, s. 10). Konieczne jest opisanie tych wątpliwości, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 3 listopada 2003 r., II UK 184/03; z dnia 22 czerwca 2004 r., III UK 103/04, czy też z dnia 17 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43). Jeżeli zaś skarżący powołuje się na rozbieżności w orzecznictwie sądowym, to zobowiązany

jest przytoczyć te rozbieżne orzeczenia Sądów, przy czym musi wykazać, że występująca w nich rozbieżność ma swoje źródło w różnej wykładni przepisu albo wykazać, że wykładnia dokonana przez Sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecznictwa Sądu Najwyższego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2008 r., II CSK 21/08, LEX nr 794605). Chodzi przy tym o rozbieżności w wykładni przepisu prawa, a nie o rozbieżności w jego zastosowaniu. Ponadto, ze względu na publiczne cele, jakie ma do spełnienia rozpoznanie przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej, skarżący powinien także wykazać celowość dokonania wykładni przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 19 października 2012 r., III SK 15/12, LEX nr 1228636 oraz z dnia 19 października 2012 r., III SK 13/12, LEX nr 1228618).

Uwzględniając przedstawione założenia interpretacyjne należy stwierdzić, że pełnomocnik skarżącej nie przedstawia ani istotnego zagadnienia prawnego sprawy w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. ani potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.).

Punktem odniesienia do konstruowania przyczyn przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. są ustalenia tak podstawy faktycznej jak i oceny prawnej zaskarżonego wyroku Sądu drugiej instancji. Nie można przedstawiać kwestii oderwanych od ustaleń zaskarżonego skargą kasacyjną wyroku Sądu drugiej instancji. Zgodnie z art. 398¹³ § 2 k.p.c. w postępowaniu kasacyjnym nie jest dopuszczalne powołanie nowych faktów i dowodów, a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia.

W uzasadnieniu wniosku nie uwzględnia się zasadniczych ustaleń zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach, zgodnie z którymi powód nie miał świadomości, że podpisuje list referencyjny zawierający nieprawdziwe informacje, nie miał też żadnych podejrzeń co do tego, że mogą znajdować się w nim zdania nieprawdziwe. Wobec powyższego brak jest podstaw do przypisania powodowi winy umyślnej, czy też rażącego niedbalstwa w wykonywaniu obowiązków pracowniczych uzasadniających rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia na podstawie art. 52 § 1 pkt 1 k.p. W ocenie Sądu Okręgowego,

ostatecznie na skutek zachowania powoda nie doszło do naruszenia bądź zagrożenia interesów pracodawcy. Kwestia treści listu została szybko wyjaśniona, natomiast spółka jawna S., która przedmiotowy list otrzymała, wycofała się z przetargu. Konsekwencje związane z wystawieniem tego listu referencyjnego nie dotknęły pracodawcy. Analizą interpretacyjną przepisu art. 6 k.c. Sąd Najwyższy zajmował się już wielokrotnie, na co zwraca uwagę skarżąca w uzasadnieniu wniosku – nie przedstawiając jednocześnie przekonującej argumentacji polemicznej, którą zakwestionowałaby stanowisko Sądu Najwyższego w zakresie omawianej kwestii. Kwestia wskazana we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania mogłaby stać się przedmiotem rozpoznania w sprawie dotyczącej wypowiedzenia umowy o pracę z powodu braku zaufania do pracownika, jednak nie ma takiego waloru w sprawie dotyczącej zwolnienia dyscyplinarnego w okolicznościach sprawy objętej skargą kasacyjną, które wiążą Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. (pkt 1.). Rozstrzygnięcie zawarte w pkt 2. niniejszego postanowienia ma podstawę w art. 98 § 1 i 3 k.p.c.